

Н.Д. Глазко, асист. (ВНАУ, Вінниця)
Ю.І. Цимбалюк, студ. (ВНАУ, Вінниця)

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Діяльність підприємства пов'язана з наявністю та використанням основних засобів, які повинні характеризуватися певною структурою для здійснення процесу виробництва.

Для забезпечення конкурентоспроможності підприємства та отримання необхідної величини прибутку необхідно здійснювати постійний аналіз ефективності використання основних засобів та досліджувати фактори, які впливають на дані зміни.

Фондомісткість є величиною зворотною до фондодідачі [1]. Цей показник дає можливість визначити вартість основних засобів на одну гривню виробленої продукції і характеризує забезпеченість підприємства основними засобами. За нормальних умов фондодідача повинна мати тенденцію до збільшення, а фондомісткість – до зменшення. Забезпеченість підприємства основними виробничими засобами визначається рівнем фондоозброєності праці. Коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства визначається як відношення вартості основних виробничих засобів (за вирахуванням суми їхнього зносу) до вартості майна підприємства. Стан основних виробничих засобів характеризують через такі коефіцієнти: зносу основних засобів; придатності; оновлення; вибуття (приросту) основних засобів [1, 2].

До показників, які характеризують ефективність використання основних засобів, належать: фондодідача, рентабельність основних засобів, сума прибутку на одну гривню основних засобів, фондомісткість, фондоозброєність, фондозабезпеченість. Найбільш загальним показником, який характеризує ефективність використання основних засобів, є фондодідача.

Розрахуємо дані показники для досліджуваного підприємства ДП ДГ «Олександрівське», з 2015-2016 р.р., яке розташоване в с. Олександрівське, Тростянецького р-ну, Вінницької області. (табл. 1).

Таблиця 1

**Аналіз стану та ефективності використання основних засобів
ДП ДГ «Олександрівське» за 2015-2016 рр.**

Показник	2015	2016	Абсолютне відхилення (+/-)	Відносне відхилення (%)
Вартість валової продукції, тис. грн.	35299	40143	4844	113,7
Середньорічна вартість ОЗ, тис. грн.	23659	23468	-191	100
Середньорічна чисельність працівників, осіб	215	211	-4	98,1
Площа сільськогосподарських угідь, га	3614	3564	-50	98,6
Фондовіддача	1,49	1,71	0,22	114,8
Фондомісткість	0,67	0,58	-0,09	86,6
Фондоозброєність	110,04	111,22	1,18	102
Фондозабезпеченість	6,55	6,58	0,03	100,5

Ми провели аналіз ефективності використання основних засобів і можемо зробити висновки, що вартість валової продукції у 2016 році збільшилась на 4844 тис. грн. Середньорічна вартість ОЗ зменшилось на 191 тис. грн., а фондовіддача збільшилась – це є позитивним. Показники, які одержані при розрахунку впливу факторів на зміну показників ефективності використання основних засобів є умовні. При оцінці ефективності використання основних засобів необхідно враховувати особливості господарської діяльності, форму власності та стратегічну мету підприємства.

Список використаної літератури:

1. Білиця Ю. В., Шульга А. В. Резерви підвищення ефективності використання основних фондів підприємства. // Проблеми економіки транспорту // 2012.- 4 с.
2. Ковальчук І.В. Економіка підприємства: навч. посібник / І.В. Ковальчук. – К. : Знання, 2013. – 679 с.